

Passió d'antic

Donació Esteve Estival

CATALÀ

CASTELLANO

ENGLISH

Museu d'Arqueologia
de Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Passió d'antic.

Donació Esteve Estival

Esteve Estival i Masclans recollí al llarg de la seva vida una notable col·lecció arqueològica, en especial de peces de metall, que al final constituïren la seva passió i l'objecte de la seva dedicació. El 2018 es formalitzà la donació dels objectes seleccionats pels tècnics del Museu, que es fixaren especialment en aquells que podien complementar els fons museístics del MAC.

Aquest gest de lliurament a una institució pública de l'obra de tota una vida és el que finalment permetrà que aquesta obra perduri en el temps i que no s'oblidi, i fins i tot, donarà sentit a tota la tasca, la passió i l'esforç esmerçats per adquirir-la i conservar-la.

La voluntat del senyor Estival i la seva família que una part de la seva col·lecció

passés a formar part del patrimoni del país per al gaudi dels seus ciutadans és la finalitat d'aquesta mostra, que, en honor al donant, ha volgut fer èmfasi en la sistemàtica que ell mateix aplicava en la seva classificació per usos i oficis.

Entre la fe i la superstició

Des d'èpoques antigues, els petits objectes votius que s'ofereixen a una divinitat, els símbols o motius religiosos que es duen penjats sobre el pit o els que revesteixen els murs dels llocs de culte no només tenen com a finalitat mostrar la fe que es professa, sigui quina sigui, sinó també aconseguir la protecció i el favor d'aquell ésser superior que representen o esmenten.

La guerra, sempre la guerra

Les armes defensives i ofensives de tota època busquen en la seva evolució l'efectivitat en la letalitat. Al costat de la

infanteria, els arnesos de la cavalleria i els complements del cavaller, com els esperons, a més de facilitar el govern del cavall en plena batalla, amb la seva riquesa també tenen com a funció fer evident que el seu propietari pertany a l'elit dins l'exèrcit.

Amb l'eina es fa la feina

Per a qualsevol activitat artesanal o de camp l'eina és el complement indispensable per obtenir un resultat. Siguin els delicats motlles d'un orfebre, l'enclusa d'un ferrer, un didal per treballar el cuir, una poderosa destal per a l'explotació del bosc o les peses d'una balança, les eines de tota època ens parlen, molt sovint, d'oficis en què encara ens podríem reconèixer.

Quin ornament tan bonic!

Els complements dels vestits, a més de tenir la funció pràctica de subjecció

de les peces de roba, tenen un evident propòsit d'ostentació, serveixen per ser exhibits i, sovint, ens indiquen la categoria de qui els porta. El mateix pot passar amb els anells, que poden estar carregats de simbolisme depenent del dit en què es llueixin i de la iconografia que mostrin.

De casa endins

La llar és el refugi de la família, per això a les llars de tota època hi trobem aquells objectes que formen part dels diversos espais en què es desenvolupa la vida familiar. La cuina és un d'ells, com la taula; d'altres es podrien fer servir a qualsevol lloc, com els que servien per il·luminar les estances en fer-se fosc. No hi podrien faltar els que permetien obrir i tancar, o adornar les petites caixes o arquetes on es desava el més preuat o secret.

Cuidar-se i guarir-se

Des d'època clàssica, la medicina i la cirurgia han desenvolupat un instrumental específic per explorar, tallar i guarir. Així, aquest instrumental que ajuda a les pràctiques mèdiques pren, en diverses èpoques, unes característiques formals semblants. Al costat d'això, alguns elements, com les pinces, tant poden haver estat emprats per un metge com per a l'ús quotidià que encara coneixem avui dia. En canvi, algunes pràctiques de bellesa i cura personal són específiques d'un moment històric, l'estrígil per llevar el greix i la suor n'és un exemple.

A la botiga del museu està disponible el catàleg de l'exposició.

Pasión por lo antiguo.

Donación Esteve Estival

Esteve Estival i Masclans recogió a lo largo de su vida una notable colección arqueológica, en especial de piezas de metal, que al final constituyeron su pasión y el objeto de su dedicación. En 2018 se formalizó la donación de los objetos seleccionados por los técnicos del Museo, que se fijaron especialmente en aquellos que podían complementar los fondos museísticos del MAC.

El gesto de entregar a una institución pública la obra de toda una vida es lo que finalmente permitirá que esta obra perdure en el tiempo y que no se olvide, e incluso dará sentido a toda la tarea, la pasión y el esfuerzo dedicados para adquirirla y conservarla.

La voluntad del señor Estival y de su

familia de que una parte de su colección pasara a formar parte del patrimonio del país para el disfrute de sus ciudadanos es la finalidad de esta muestra, que, en honor al donante, ha querido poner énfasis en la sistemática que él mismo aplicaba en su clasificación por usos y oficios.

Entre la fe y la superstición

Desde épocas antiguas, los pequeños objetos votivos que se ofrecen a una divinidad, los símbolos o motivos religiosos que se llevan colgados sobre el pecho o los que revisten los muros de los lugares de culto no solo tienen como finalidad mostrar la fe que se profesa, sea cual sea, sino también conseguir la protección y el favor de aquel ser superior al que representan o designan.

La guerra, siempre la guerra

Las armas defensivas y ofensivas de toda época buscan en su evolución la

efectividad en la letalidad. Junto a la infantería, los arneses de la caballería y los complementos del caballero, como los esperones, además de facilitar el gobierno del caballo en plena batalla, con su riqueza también tienen como función hacer evidente que su propietario pertenece a la élite del ejército.

Se trabaja con la herramienta para cualquier actividad artesanal o de campo la herramienta es el complemento indispensable para obtener un resultado. Ya sean los delicados moldes de un orfebre, el yunque de un herrero, un dedal para trabajar el cuero, una poderosa hacha para la explotación del bosque o las pesas de una balanza, las herramientas de todas las épocas nos hablan, muy a menudo, de oficios en los que todavía nos podríamos reconocer.

¡Qué bonito adorno!

Los complementos del vestido, además de tener la función práctica de sujeción

de las prendas de vestir, tienen un evidente propósito de ostentación, sirven para ser exhibidos y, a menudo, nos indican la categoría de quien los lleva. Lo mismo puede pasar con los anillos, que pueden estar cargados de simbolismo dependiendo del dedo en el que se luzcan y de la iconografía que muestren.

Dentro del hogar

El hogar es el refugio de la familia, por ello en los hogares de todas las épocas encontramos aquellos objetos que forman parte de los diversos espacios en los que se desarrolla la vida familiar. La cocina es uno de ellos, como la mesa; otros se podrían utilizar en cualquier lugar, como los que servían para iluminar las estancias al oscurecer el día. No podrían faltar aquí los que permitían abrir y cerrar, o adornar las pequeñas cajas o arquetas donde se guardaba lo máspreciado y secreto.

Cuidarse y sanar

Desde época clásica, la medicina y la cirugía han desarrollado un instrumental específico para explorar, cortar y curar. Así, este instrumental que ayuda en las prácticas médicas adquiere, en diversas épocas, unas características formales similares. Del mismo modo, algunos elementos, como las pinzas, tanto pueden haber sido utilizados por un médico como para el uso cotidiano que todavía hoy conocemos. En cambio, algunas prácticas de belleza y cuidado personal son específicas de un momento histórico, el estrígil para quitar la grasa y el sudor es un ejemplo de ello.

En la tienda del museo está disponible el catálogo de la exposición.

Passion for the past:

The Esteve Estival donation

Esteve Estival Masclans accumulated a remarkable archaeological collection throughout his life, particularly of metal objects that eventually became his passion and the object of his dedication. In 2018, objects selected by the museum's technicians were donated to the museum, focussing especially on items that could complement the MAC's museum holdings.

This gesture of handing over the work of a lifetime to a public institution is what will finally allow this work to last over time and not be forgotten, and even give meaning to the whole task, the passion and effort consumed to acquire and preserve it.

The purpose of this exhibition is to fulfil the wish of Mr. Estival and his family that part of his collection becomes part of the country's heritage for the enjoyment of the people. The exhibition, in honour of the donor, wants to emphasize the system that Estival himself applied for his classification by uses and trades.

Between faith and superstition

Since ancient times, the small votive objects that are offered to a deity, the religious symbols or motifs that are hung on the chest or those that cover the walls of places of worship, have not only the purpose of showing the faith professed, whatever it may be, but also to gain the protection and favour of that superior being it represents.

War, always war

Defensive and offensive weapons of all eras seek to increase their effectiveness

in lethality. Alongside the infantry, cavalry harnesses and accessories, such as spurs, which in addition to being able to facilitate the control of the horse in the middle of battle, also have the function, displayed by their rich detail, of making it clear that the owner belonged to the elite in the army.

The work is done with the tool

For any artisanal craft or activity in the field, the tool is the indispensable complement in order to obtain the result. Whether it's the delicate moulds of a goldsmith, the anvil of a blacksmith, a thimble for working with leather, a powerful axe for clearing the forest or the weights of a balance, the tools of every era speak to us, very often, of jobs which we can still recognize.

What a beautiful ornament!

Clothing accessories, in addition to having the practical function of fastening

the clothes, have an obvious purpose of ostentation, they serve to be exhibited and, often, they indicate the category of the wearer. The same can happen with rings that can be loaded with symbolism depending on the finger on which it is worn and the iconography it shows.

Inside the home

The home is the family refuge, which is why in homes of all eras, we find those objects that are a part of the various places where family life takes place. The kitchen is one of these places, with objects like the table. Other objects could be used anywhere, such as those that would light up rooms when it gets dark. We shouldn't forget those that open and close or adorn the small boxes or caskets where the most precious items or secrets would be kept.

Care and healing

Since classical times medicine and surgery have developed specific instruments to explore, cut and heal. Thus, these instruments that help medical practice assume similar formal characteristics over various periods of time. Some elements, such as forceps, may have been used by a doctor for the everyday use that we still know today. On the other hand, some beauty and personal care practices are specific to a historical moment. The strigil, which was used to remove fat and sweat, is an example.

The exhibition catalogue is available at the museum shop.